

A „Kolozsvári Közlöny” megjelenik minden vasárnap és csütörtökön reggel.

Szerkesztőségi szállás: piacz-sor, Dietrich-ház 277 sz. a hová a lapot illető küldemények, u. m. dolgozatok, hirdetések, a szerkesztőségnek szánt nyomtatványok példányai, a reclamatiók utasítandók, Bermentellen leveleket csak rendes dolgozóztársainktól fogadunk el. Közre nem bocsátható közleményeket nem teszünk felre, hanem elégetjük.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TUDOMÁNYOS ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

A „Kolozsvári Közlöny”-re előfizetni minden es. kir. postahivatalnál, Kolozsvárt Stein János ur középüzetnél, könyvkereskedésben, hová a posta által küldendő pénzes levelek is címezendők.

Előfizetési ár postai szétküldéssel vagy házhoz kihordással: negyed évre 2 frt. 40 kr., fél évre 5 frt. egész évre 10 frt. p. p.

Hirdetések: negyszer hasábozott sorát 4 ezüst krajczárért, irodalmiakét 2 krajczárért.

Közlemény az erdélyi muzeum-egyleti ajánlatok iránt. *)

II. 115

- 15.) ifj. gr. Bethlen Ferencz 1,000 pf. urb. pap.
- 16.) ifj. gr. Bethlen Ferenczné, gróf Bethlen Leopoldina . . . 1,000 pf.
- 17.) gróf Bethlen Károly . . . 1,000 „
- 18.) ifj. gr. Bethlen Pál . . . 1,000 „
- 19.) ifj. gr. Bethlen Pálné gr. Bethlen Mária . . . 500 „
- 20.) ifj. gr. Bethlen Sándor . . . 1000 „
- 21.) „ „ Bethlen Sándorné, b. Bánffy József . . . 500 „
- 22.) Bod Péter úr . . . 100 „ államkötelezv.
- 23.) B. Ötvös József, magyar akadémiai másod elnök . . . 100 f. p.
- 24.) Kubinyi Ágoston, magyar muzeumi igazgató 34 dr. könyv és . . . 100 „
- 25.) Toldy Ferencz, magyar académiai titkok egy rendes részvényt, azaz tíz évig évenként . . . 5 „
- 26.) Szalay László úr szintugy . . . 5 „
- 27.) Csaba József „ „ . . . 5 „
- 28.) Gerhardt Ferencz „ „ . . . 5 „
- 29.) Horváth Czirill „ „ . . . 5 „
- 30.) Kis Károly „ „ . . . 5 „
- 31.) Czuczor Gergely „ „ . . . 5 „
- 32.) Bertha Sándor „ „ . . . 5 „
- 33.) Tóth Lőrincz „ „ . . . 5 „
- 34.) Hunfalvi Pál „ „ . . . 5 „
- 35.) Csengeri Antal „ „ . . . 5 „
- 36.) Pauler Tivadar „ „ . . . 5 „
- 37.) b. Kemény Zsigmond „ „ . . . 5 „
- 38.) Szemere Pál „ „ . . . 5 „
- 39.) Császár Ferencz „ „ . . . 5 „
- 40.) Barabás Miklós „ „ . . . 5 „
- 41.) Wenczel Gusztáv „ „ . . . 5 „

*) A közelebbi 27. számú közlemény 11-dik pontja alatti ajánlattevőnek, liboyi Schuler Frigyes tanár úrnak tíz évig fizetendő öt p. forint ajánlati sájtó libából kinaradt. Együttal kérték a hazai lapok szerkesztőit, a muzeum-egyleti eddig megjelent és cselelti közlemények - az úgy elmozdítása tekintetéből - saját lapjaikba felvételre.

- 42.) Polya József tudor „ „ . . . 5 „
- 43.) Bugát Pál „ „ . . . 5 „
- 44.) Ballagi Mór „ „ . . . 5 „
- 45.) Friwalszky Imre „ „ . . . 5 „
- 46.) Fogarasi János „ „ . . . 5 „
- 47.) A kolozsvári színésztársulat által 1856 apr. 15-n szini előadás jövedelméből bejött . . . 109 pf. készp.
- 48.) A székely-udvarhelyi tanuló ifjuságtól bejött . . . 10 „
- 49.) Müller József úr 1 dr. arany, 16 ezüst és 1 dr. réz érmet küldött be.
- 50.) Szöllősy Sámuel úr 26 dr. ezüst érmet.
- 51.) Alszei Sámuel úr 5 dr. romai ezüst érmet.
- 52.) Domokos Antal úr 9 dr. ezüst romai érmet
- 53.) Olcsvári úrsebész, két dr. fakövéletet.
- 54.) Buda Venczelné, Makray Klára urnő 1 dr. régi ezüst érmet.
- 55.) Gyulai Ferencz kolozsvári színigazgató úr 1 dr. zsidó és 1 dr. római réz érmet.
- 56.) Csahó János úr 100 dr. erdélyi kitémött madarat.
- 57.) Boér Albert úr egy az approbatalis törvényeket rendbeszedő bizottmány tervrajzának látszó kéziratot eredetileg.
- 58.) Solymosi Károly úr egy a szászkőrözi határon talált mamut-fogat.
- 59.) Földvári Mihály úr 60 dr. ásványt, 25 dr. tengeri és kövült csigát, két dr. római ép téglácskát és egy dr. szobatalajmózákat, 1. 1611-beli réz pecsétnyomót, 1 érczből való kezec, egy régi korbelt csillag-alaku sarkantyutartót, egy római házi istenkét, egy hajdani görög korbelt athletát, egy fából faragott Neptunt, I. Napoleon, Gusztáv Adolf, Poniatowszky József és Leuchtenberg Miksa herczeg réznyomatu képét, 163 dr. ezüst és réz római, görög, magyar sat. pénzt, 100 dr. latin, magyar, német classicust, több régi nevezetes férfiak sajátkezü névalírást.
- 60.) Szentkirályi Gábor úr az ügyvéd Várhegyi-féle kéziratgyűjteményt, 100 kötet régi latin és magyar könyvet, ezek közt több incunabulumot, 35 dr. régi latin és ma-

gyar erdélyi naptárt, egy ásvány- és kövületgyűjteményt, Mária Theresia és II. József kórabeli nyomtatott hirdetvényeket, utasításokat, rendeleteket sat.

(Folytatása következik.)

N y o m o r.

I.

Isten szabad ege alatt nincs szerencsétlenebb osztálya az emberiségnek, mint az erdélyi földbirtokos. Vagyonaiból kifosztatva, s lándzsák alatt elvezetett rokonait gyászolva, lépett át az 1848-ki forradalom utáni időszakba, mely midőn az urbéri felszabadítással jövedelmeinek háromnegyedét majd minden fundus instructusával együtt elsepette, romokat és pusztává meztelenített birtokokat hagyott kezeiben, a mult jóllétnek s oly sok meghiusult terveknek s reményeknek emlékeivel.

Az ember a szokás rabja. A kit nélkülözésben neveltek fel, elégedettnek érezheti magát egy oly állapotban, mely másokat, kik megszokták az élvezetek bizonyos fokát, szerencsétlenné teszi. Nehány mérő növény, kevés gyökér, hús, zsiradék és tej, egy öltöny s hajlék, mely őt a hideg és meleg elviselhetlen fokaitól védje, tulajdonképp csupán ezek az embernek oly szükségai, melyek nélkül megélni lehetetlen. Demig az emberek emberek maradnak, mig egy általános rombolás vissza nem taszítja őket az őskor azon köz inségébe, melyben az erdők és a föld-sziszla-kunyhók legyenek egyedül lakhelyei, a nomád élet az általános foglalkozás és a durvaság a közérköcs, mindig lesznek a társadalomnak oly fokozatai, melyekben a mivelt osztálynak a barbárság határain túl terjedő szellemi és anyagi szükségai lesznek.

Áthoztuk a multból a vágyakat. Az 1848-ki catastrophnak nem lehet belőlünk kioltni se a szellemiekre, se az anyagiakra nézve azon érzést, melynek fogva ohajtsuk a jóllétnek azon fokát, melyre 1848 előtt

hatottunk volt. A romok nem adtak kényelmet, a pusztává dult birtokok és azoknak elsatnyult jövedelmei nem elégíthették ki szükségünket.

Vissza kellett volna a köz rémulésben szétfutottaknak költözni kidult birtokaikba, s folytatni az 1848 előtti gazdaságot. De minden kirabolva; — és semmi pénzért, melylyel a földesuri gazdaság 1848 előtti általános miveltési erejét — a robotokat — kipotolni lehetne. Ekkor egy sereg haszonbérlo — többnyire zsidó — mutatkozott, s a megszorult és csaknem minden jövedelem nélkül tengődő családok kénytelenek voltak birtokaikat potom árért haszonbérbe adni.

A haszonbérlo — kevés kivétellel — a jószágnak még azon termékenyítő erejét is, mi 1848-tól megmaradtott, kiszívta; azon nehány igás marhát, mi el nem raboltatott, elpusztította, azon épületeket, mik még el nem valának rombolva, elhanyagolta, om-lani hagyta és megtörtént az erdélyi földbirtokos osztályra nézve gazdaságának második forradalma a haszonbérlekekkel.

Mintegy három évvel ezelőtt kezdettek szűnni a haszonbérlek. Átlátták földbirtokosaink, hogy meg kell küzdeni saját személyeikben a nyomorral, mit a forradalom vér napjai hagytak hátra, nagy részök kezdett kiköltözni falukra, folytatni gazdaságát.

És pár évig a körülmények kedvezőleg kezdettek alakulni. Erdélynek régi idők-től fogva megvan azon szerencsétlensége, hogy minden európai esemény nála parodiává válik. Nézzetek szét az államokon: a kereskedés mindenütt a széltartományokban legnagyobb, a pénzforgalom ott legélénkebb; és Erdélyben, az austriai állam ezen széltartományában a kereskedés gyengébb, a pénz mindig szűkebb volt, mint bárhol.

Erdélyben ezelőtt is csak akkor volt pénz, midőn Europa a bankrottól rettegett. Induljunk el a falvakban, kérdezzük meg az embereket a kényelmes földesurilakokról, mikor építették? és nagy részökről be fogják vallani, hogy a fekete bankó idején, az

T Á R C S A.

Újévben.

Fel se teszem a kalapom,
Ma hajdonfőn járok,
Öreg urak, szép asszonyok,
S gyönyörű leányok,

Földmívelők kézművesek,
Irók és művészek,
Minden koru, rendü, rangu
Okos teremtesek.

Mért koptatnám száz meg százak
Üdvözlésére?

Szűk kepéből ugy se telik
Két kalap egy évre.

Adjon Isten . . . nó ne fáraszd
Jó fiu a szüdat,
Mondd röviden: dús eredményt
Annak, a ki fárado!

Rakjon kazalt, mint a torony,
A ki jól kaszálja,
Ki a lábát csak lógatja,
Kopjék fel az álla.

Szűk legyen a gabonának
Valamenynyi magtár,
Minden hegy oly nedvet adjon
Éppen, mint a nektár.

Áldja meg a jó teremő
Az egész világot,
S a világban ezt a kicsi
Kis Erdélyországot.

Tartsa meg azt, a mie van,
Adjon a mi nincsen,
Hogy örvendjen dús szellemi,
És anyagi kincsen.

Muzeumát ékesítse
Gazdag tartalommal,
Melybe honunk ritkasági
Gyűljenek halommal.

Gazdasági egylete és
Iparkamarája,
Más honéval bár a versenyt,
Mielőbb ki állja.

Kocsikázzunk rövid időn
Füstölő szekéren,
Feketét hogy Brassóig
Fél napi ut legyen.

Jég s tüzkártól mentő egyület,
Ingyen gazdagodjék,
Láng ne düljön és a jeget
Süsse meg a hó lég.

Tanodáink, óvodáink
Viruljanak szépen,
A jó tanár csillag legyen,
Ha meghal, az égen.

Pártfogóink áldja Isten,
Ellenünkkel béke,
Hogy legyen egy kis menyinyorság
Szép honunk vidéke.

Hörv Farkas.

Mitől melegsünk?

Ha valakitől a táplálkozás eszközeit meg akarjuk tagadni, ha nélkülözésre, a semmi élvezésére utaljuk, mondani szoktuk „élj levegővel”; a tűz jótékony melegétől el akarjuk utalni, szintén mondani szoktuk: „fűtőzz a levegő mellett.” Más szóval mondani akarjuk, hogy a levegő se nem táplál, se nem melegít. És mégis, daczára e közmondások mindennapiságának, a levegő táplál is, melegít is.

Midőn az ókori bölcs azt mondotta: hogy „az ember egy kis világ” lehet, hogy benne a nagy természet minden titkos és nyilvános tüneményeit összpontosítva vélte, de bajosan hiszem, hogy azt is látta volna, hogy az emberbe még melegítő kemence is van beillesztve. És mégis ugy van. Mert különben honnan volna az, hogy az észak jeges vidékein élő eskimók teste éppen akkor melegebb bír, mint a heves dél bármelyik lakója? mi eszközölhetné, hogy a mi és házi állataink egészsége teste a leghidegebb téiben és a legmelegebb nyáron egyenlő meleggel bírnak? Mind az csak annak következménye, hogy az ember és házi állatai teste oly alkotott kemenczével van felruházva, a mely mindig egyenlő mértékben melegít, a melynek pártját előállítani az emberi mesterségnek még annyira sem sikerül, mint a természet némely más tárgyainak utánzása. De hát hol van e nevezetes kemence? hol tüzelőszerei? Az emberi testben a kemence — a tüdő; a tüzelőszerek — a tápszerék és levegő.

Gyakrau megtörténik, hogy az ember éppen arról tud legkevesebbet, a mi mindennap szeme előtt van. Semmi se közönségesebb az ember előtt, mint tűz vagy gyertya égése; és mégis tán semmi se ritkább, mint ezen mindennapi tünemény alapos ismerete. S pedig mily egyszerű az egész. Jerünk csak a kemenczéhez. A tűz benne erőlyesen ég, hogy a szobában a tél hidegét nyári megre változtassa; de lám, hatalma annyira nőtt, hogy a növekvő dobogást a kigyulás előjelének lehet tartani. Most a kemence ajtaját pokrócczal vagy más egyébbel gondosan bedugjuk, hogy levegő ne juthasson a kemenczébe. S a dobogás legott megszűnik, s ha a bedugás lehetőségre teljes, a tűz elalszik. És mindez, mit mutatna egyebet, mint hogy a levegő jelenléte nélkül a tűz nem éghet. Igen, mert a levegőnek, a mely a mi lakó földünket mintegy 12 mérföldnyi magasságig kiterjedve környezi, mintegy egy negyede oly alkotó részből áll,

1790 és 1811-ki idő közt emelkedtek.

A közelebbi keleti háború, és a kormányoknak arra tett milliárd kiadásai egész Európában felszökentették a gazdasági termékek árát elanyyira, hogy a külföld némely helyein a kézműves osztály szükséggel küzdött. Nálunk azok drágulása érezhető vala, de nem azon arányban, mint másutt és drágult egyszerűsége, a mit a gazdaság vásárolt be akár colonialis, akár kézműi vagy gyári cikkekben, inkább mint bárhol. Megszűnt a háború, megolcsodott egész Európában minden, meg nálunk is, mit a gazdaság természet és elad, inkább mint bárhol, de a mit vásárlunk akár kézműveseinktől, akár a kereskedőktől, maradt — igen kevés változással — a háború idején felszökent áron.

Romlás vala tehát reánk nézve a keleti háború, melyben másutt oly sokan gazdagodtak és romlás a békeség, mely oly sok vért, kint és szegénységet szüntett meg. Erdély földmívelő tartomány, alig lehet azon roppant arányt, bár képzeletben, eltalálni, melyben a nemzeti vagyonnak a földmívelésben álló része áll a műipari és kereskedelmi részhez. Mi ezek nagy részét más tartományok iparosaitól veszjük és jaj! ha a miénkektől kell venni, kik rossz és idomtalan munkáikért olcsó élelmi szerek és a külföldnél olcsóbb munkaségű bérek mellett oly anyyira nagyobb árú követelnek, mint a nyugatra felvő tartományokban sehol. Ki ezek árát Erdélyben az itteni kézműveseknél tekint, bámulnia kell azon hanyagságon, mely például Pest vagy Bécs műiparosai és gyárnokai vannak iránnyunkban, midőn elhanyagolják, le a legkisebb provincialis városainkig, mindenikben egy-egy állandó bizományt állítani, hol cikkeit, mikre nézve legfőbb bajok most, hogy nem kél otthon, illő áron s mégis a miénknél olcsóbban adhatnák el. Ne mondja senki, hogy ez pénzünk meg inkább fogyasztán, nálunk oly alanti állásban tengődik a nemzetgazdaság mindenik ága, hogy a fensőbb teoriákat hibában alkalmazzuk. Az életből, ezen szerencsétlen központi viszonyokból lehet csupán azokat fejtegetni. Maga azon iparos, ki városkánkban a kézmű cikkeit dolgozza, adja-e vissza a földmívelő osztálynak a pénzt, mit tőle bevesz? Nagyon keveset. Iparosaink nagy részének van saját földmívelése és így az általuk bevett pénznek legnagyobb része kivándorol vagy colonialis vagy pedig más tartományokból hozott pipere cikkekért, miket kereskedőinktől vásárolnak, éppen úgy, mintha azt az idegen kereskedő egyenesen vitte volna ki gazdasáinktól, olcsóbb és jobb árúkat.

G. J.

(Nagyvárad-kolozsvár-brassói vasút) czim alatt az e tárgyban jól értesült „M. Sajtó” érdekes adatokban gazdag közléseket hoz, melyekben elmondja, miszerint a vasút előmunkálatait 1856-ban aug. 2-dikától nov. vége feléig készítették és fejezték be s azok eredménye már dec. 18-án a mag. ministerium által Bate György főmérnök, a nem kevésbé szakavatott vasúti vállalkozó Pickering István kíséretében az előleges tervben megnevezett és pontosan kijelölt vasúti állomás helyeket nemcsak egész Erdélyben, hanem a Dunafelvidékeken is Galacz, Jekuts, Bukarest és Giurgevoig vizsgálat alá vette, s a fenforgó technikai nehézségekre s akadályt képző hegyláncolatokra nézve, az erdélyi vasúti katonai bizottmány főnöke, Bils ezredes ural szívesvételét közölte s eszméit kicserélte. Ez eszmecserére folytán lényeges módosítások csuszak be az előleges vasútvonaljavaslatba, nemcsak a stratégia, hanem localis érdekek szempontjából is.

A főmérnök ur szerint a nagyvárad-kolozsvári vonal a sin építés elő koránt sem gördít oly nehézségeket, melyek arra a lehetetlen ség bélyegét sútnák, a mint bizonyos oldalról elhíthetni szeretnék, tehát a vonal kivételét legkevésbé se lehet kétségesnek tekinteni. Aztán a vasúterület egész hosszában mindennemű építési anyag jó karban és feles szammal fordul elő, s a puskapor elegendő használata a szikla repesztéseknél, szakavatott, gondos figyelem az építés vezetésénél a költségeket jóformán leszállítja.

A költségvetés részleteit előre pontosan megállítani nem lehet ugyan, de ha azon eszközöket tekintjük, melyek Erdélyben a szakértőknek mintegy önként kínálkoznak, első tekintetre is kitűnik, hogy a vonalon még a legnehezebb munkát Rév és Feketető között se mulja feljűl más országok ily némi vasúti vonalai közé számba vett költségeit; s ha egyszer a Nadas völgyébe átlépett a vonal, további építése, ha mondani lehet, álmomá válik. A vonal építése annál könnyebb és kevesebb költséges, mert az alapépítés csak néhány kis hidat és gáthányást igényel.

E vonal európai fontossága szembeeszkö, a mely a Feketetengert Erdély szomszédságába hozza.

Pickering ur emlékirata, a mely körülbelől összevág Bate főmérnök előmunkálatai jelentésével, három vonalat terjeszt az erdélyi vegyes vasútbizottmány választása és jóváhagyása alá:

1. Nagyvárad-kolozsvár-torda- m. vásárhely-brassói.

2. Nagyvárad-kolozsvár-torda-k-feljvár-küküllővölgy-brassói mellékvonallal Szebenbe.

3. Nagyvárad-kolozsvár-torda-k-feljvár-szászsebes-szeben-brassói vonalakat.

A tervezett három vonal-osztályzat mindenképpen Kolozsvárra siet, s innen látszik tovább indulni, mint Erdély egyik legfontosabb városa és természetes szék helyéről; az az: Kolozsvárig tulajdonképpen egy a vonal. E pontban a megállapodás szilárd, s csak a Kolozsvár után következő egyik vagy másik mellék-ág közt lehet választani a helyi érdekek nyomakodossága szerint. S bármelyik mellék-ág legyen elfogadva, az az eredeti terv alapját legkevésbé sem fogja megzavarni.

Általában Pickering azon véleményben van, hogy a vonalépítés némi nehézségei mindjárt a vonal elején, Révtől Körösfőig fordulnak elő; de egyszerűsége azt vallja, hogy ezen nehézségek legyőzése egyáltalában nem költségesebb,

mint bármely ehhez hasonló vidéken. Ezen akadály is, ha annak lehet nevezni, tulajdonképpen csak a vonal ékességére szolgál, mert két szép alagutalt fogja megajándékozni: egyikkel mindjárt Révtől, a másikkal, a mint a vonal Körösfőtől a Nadas völgyébe lép. A ki valaha a semmeringi vonalon járt, a mely Europa egyik legmerészebb alkotása és legpompásabb vasútja, meglepetve, lelkesedéssel és csodálattal eltelve érzé magát, azon fedett, majd nyílt csarnok alagutak és viaduktokon, amelyek mintegy nyergét és kengyelét képezik a hegyek hátán nyergelő vasútnak. Mily látvány, mily művészet, mily maradó becsü emléke ez az emberi kéznek, hogy az ember, ez a két lábú hangya ily titáni műveket építhet!

Azon vonal, a mely leggyakorlatibb és legrövidebbnek látszik, Kolozsvártól kezdve a következő állomásokat véve fel: Egerbegy 5³/₄ austr. mfd. Hadrév 13³/₄, Nyárád 5, Kelemenfelke 3¹/₄, innen a nagy Küküllőig 3¹/₂, és ismét az Olt völgyéig 5¹/₄, az Oltvölgy hosszában Földvár 6¹/₄, Brassóig 2¹/₄, s ki az oláh határok felé Krásznáig 9, austr. mfdet. számlálva így egész hossza 60¹/₂ austr. mfd. vagy is 242.000 öl.

Nevezetesebb hidak és viaduktok kellenek mindjárt a vonal kezdetén N. Váradnál, Rév, Bratka, Bucsa, s az erdélyi határon Sebes közepén, Körösfő, Nadas s a Szamoson Kolozsvárnál, a Maroson, Kis-Küküllőn Kelemenfelkénél, Sárd, Homorod, Földvár, Brassó s végre Krásznán közelében.

Alagutak következő számmal lennének: Rév és Bratka között (600 öl), egy ismét Bratka közelében, a bucsai, körösfői, kelemenfelki, véczkei, Ders és Petek közti alagutak.

Az összes építési költség a legnagyobb mozdonytól a legkisebb szegig beleszámítva, még az építési tökéltől járó kamatokat is, nem feledeve ki a részvények kibocsátásával járó bélyeg költségességet is (a mely két utóbbi rovat már magába milliókra megy) kerül az egész vonal 53.360.000 pfiba; s az egész vonal felépítése öt év alatt fejeztetné be.

De ki tudná megmondani, hány milliószorosa lenne ebből az év múlva az egész kis Erdély, a nagy teltek, nagy emlékezők s most az ipar és nemzetgazdaság e nagy jövődjü hazája, e keleti „Helvetia” Európában.

Habár e fennebb részletezett vonal a legenyesebb, legrövidebb és legkönnyebb építésű, s a mellett nagyon biztos és szilárd, az ország érdekeinek, mert a közepén menne keresztül, leginkább megfelel, vére elenné az ország kereskedelmének s bázisa egy jövődjü vasúthálóznak; még is meglehet, hogy helyi vagy társasági érdekek egy más, de mindjárt hosszabb és költségesebb vonal elfogadását teszik, ha nem is kívánatos, de szükségessé.

Ha ezen eset kényszerre fordulna elő, azon esetben a 2 és 3 kombináció között a 2-d-ik az ország egyetemes érdekének inkább megfelelő, természetesen a mellett kellene szavaznunk csak a végső esetre állanának a 3 pont alatti kombinációhoz, ha i. az 1 és 2 pont alattiakat bármelyik kivételre illető helyeken legyőzhettünk akadályokra találna.

Az erdélyi katonai bizottmány az ojtózi szoros ellen nyilatkozván, az erdélyi vasútnak e szoroson kivételét feladotnak lehet tekinteni. Verestoronynál pedig rendkívüli nehézségek fordulnak elő. Itt az Olt vize áradások oly szerfeletti szin-magasságot kap, s ilyenkor oly nagy víztömeg zúdul a keskeny hegysorosba, hogy mindent ledönt, a mit útjában talál. A sinutat tehát tetemes emelkedésen kellene vezetni, s e

zen felül a függő köszirtek igen meredékek.

Ezért a viszonyokat felismerő Bate főmérnök jónak látta a ladóczi, ladeczfői st. szorosokat előleges tervébe felvenni s azokra a katonai bizottmányt figyelmeztetni, a mely azok becsét legott felfogta, s mind hadműtani, mind katonai szempontból a legalkalmasabbnak találta a vasút kivételére.

Ez az előmunkálatok dióhéjba szorított foglalata. S mert az észak nyugati világotól délkeleti Európával a természetnyekben és földtermékekben gazdag Erdély szíven hozni össze-kötetésbe, éppen oly nyereségy az összes birodalomra, a mely kiáltóan követelik a kies Erdély lényeges érdekei: a legfelsőbb jóváhagyás és engedélyezésre alapos kitalásaink lehetnek.

Úti vázlatok. *)

II.

Velenceze, 1856, december.

Ha az ember Kolozsvárról elindulván, nyugatra halad, az első meglepetést Pesten érzé, midőn a Duna partjára kiérve, a nagy és szilárd folyó felett vaspánpókon függő hidat meglátja. Fényes tanujele az korunk ipari és mechanikai képzettségének, melyhez hasonlót nem látott még a föld. — Ha tovább menve, Bécsig haladunk: az első dolog, mit ott meglátunk, hogy többé el ne felejtsük, a vén Szt. István temploma roppant nagy egyházának minden köve, minden czirádája beszéli azt, hogy minők voltak azon régi századok, melyeknek azok te-remtményei — Ha utunkat Bécsnél délre irányozzuk, a semmeringi vasút fogja figyelemünket először megragadni. A tudomány és gyakorlati ügyesség segítségével éppen szélén van ezen mű a lehetetlenség. A gözszeker általán nem megy hegyre; valami csekély emelkedést azonban lehet útjának adni. Bele fogodva az építés ezen lehetőségébe, nagy hegyek oldalán felkanyarogva, nagyszerű emeletes hidakon és tén még nagyobb szerű alagutakon viszen a szokottnál hatalmasabb mozdony, egy talán több bámulást gerjesztő, mint gyakorlati hasznát ígérő úton, a tetőre. — Ha azonban vándorlásunkat még tovább folytatjuk, Leibachtól délfele, úgy a mint a természet közepedünk, útunk mind, hegyesebb és kopárabb és szélesebb válik. ... talán csak azért, hogy meglepetésünk annál erősebb legyen, midőn az Abchina tetejére kiérve, egyszerre magunk előtt látjuk a kies vidékű élénk várost és — a tengert.

A tengert: ama végtelenül nyúló ország-utat, melyen a világ minden nemzeti, szokási, terményei, gyártmányai találkoznak egymással, a kikötőkben valódi bábeli zavart eszközölnek.

A tengert: ama beláthatatlan nagy sáma tükört, mely százaszoroson ismételve veri viza fényét a lehaldó napnak, a feljűvő holdnak, homályos körvonalokban adván már képét csak a parton emelkedő szirteknek és az azokon elszort egyes táknak, melyek lombjai akkor azt susogják: siess csolnakozni! —

A te gert: ama durcás ficzkót, mely tájtek-ző haragjában zug, mint a fergeteg, és úgy hán-ya ide és oda az emberi nagyság példány képé-ül méltán emlegetett hajókat, mint csermely a bele esett forgácsot.

A tengert: amaz édes anyát, mely any-nyi embernek nyújt táplálékot. —

A tengert: az enyészetnek ama hü szö-

*) Lásd „K. Rózlony” 23-dik számát.

Erdély ó rajzolata.

A szebeni német újság (László) *) egy régi földrajzi deák munkából **) Szebenre vonatkozó curiosumként nem rég olyatén szakaszt közölt, mely még egy részről szánakozó mosolyra fakasztja az olvasót, más részt tanúságot teszen arról, hogy az iker-hont beutazó vendégek valamint napjainkban, úgy még inkább a múlt századokban szörnyűséges badarságokat irtak hazánkról és rólunk, mint az európai polgarisodás előseiről. — Nem ért efféleket t. olvasóinknak, habár csak időtöltésül is, tudomására hoznunk.

A fennemlített munkában Szebennek ily rajzát olvassuk: „Szeben, Cibinium vagy is Hermannstadt, állítólagos alapítójától, Hermann görög császártól (!) így nevezve, első a két százados között, a Cibin patakánál, posványok s halastavak közt résztint dombon, részint román fekszik, épületei - s várműveivel jeleskedik; nagyságára Bécshez hasonlít. — Lakosai a borítal miatt többnyire kéz-köszvényben szenvednek. Tőle egy mérföldnyire van Vizekna (Salzburg), sóbánya.”

E sorok olvasásakor eszünkbe jutott, mit egy múlt századi német munkában olvastunk Erdélyről ***). Egyes különösségeit megérdemli, hogy az egész rajzolatot fordításban t. olvasóinkkal megismertessük.

A szöveg magyarul így hangzik:

Erdélyről.

I. Erdélyről (Siebenbürgen, deákul: Transilvania), nevét a hét kun vezértől nyerte, kik azt megszállították, s benne ugyanannyi várat építettek. Erdélyről szól azon német közmondás: „nincs ott, de csak egy sörényszál is, mely I. Frigyesnek egy tallérjába ne került volna.”

Néha megcsik Erdélyben hogy a folyókban s patakokban

*) Transilvania. Beiblatt zum Siebenbürger Boten. Hermannstadt. 1856. 4-to. 176. l.

**) Philippus Clavius: Introductio in onnem geographiam veterem aequae ac novae. Curante Joanne Reiskio, Wolfenbüttelae. Anno MDCCXIV. in 4-to. pag. 409. Nola. a.)

***) Verheiser. Curieuse Aequivalen. Hamburg. 1712 in 12-o. ppag. 715 — 716.

+ Báro Sina Simon, a játékonysági tetteiről ismert férfi, közelebből 3000 pengő forintot ajándékozott a pesti nemzeti színház nyugdíjintézetének.

+ Saragossából írják, hogy ott a legközelebbi bikaviadal alkalmával egy El Tato nevű ifjú viador ritka jelét adta a bátorság és példátlan hidegvérűségnek. A bikák közt volt egy, mely szilajsága által messze túlhaladta szerencsétlen társait. Őt ló teteme hevert már a küzdőmokon. Ez alatt El Tato többször megkerülte a bikát veres kendővel, de nem ereszkedett vele tusába. Egyszerre, midőn a bika vadul neki rohan, a tovrero hirtelen megfordul szembe az állattal, térdre ereszkedik és merőben rásegezzen szeméit, a földre veti kendőjét. A megfőkölt bika mozdulatlan marad a térdén álló El Tato előtt, ki erre megragadja azt, lehúzza fejét magához és csókot nyom homlokára, s ügyes szökkenéssel ismét talpon terem és újra kezdi ingerkedését a bikával. Leírhatlan azon tetszésriadás, melylyel a 12000-re menő közönség kitünteté a merész ifjút, kinek neve most már a híresek közé tartozik Spanyolországban.

Hivatalos.

Kinevezés.

Az erdélyi cs. k. főtörvényszék elnöke, az ottan megürlt accessistai állomásra brassai törv. széki diurnista Benedek Lajost nevezte ki.

Törvényszéki hirdetések Kivonatban.

A brassói cs. k. járás törv. szék m. é. decemb. 4-ről 6548 sz. a. felhívja Dsune Dumitru, mint a f. é. január. 16-kán elhalt keresztényfalvi özvegy Dsune Bukurné törvényes örökösét, adjon be oda örökségi nyilatkozatot egy év alatt; különben kirendelt gondnok Trauschenfels közbejöttével lesz az ügy tárgyalása.

A közhalmi cs. k. járáshivatal, mint törv. szék m. é. novemb. 10-ről 2128 sz. a. felhívja azon hitelezőket, a kiknek követelése lenne f. é. mart. 17-kén Bukurestben végrendelet nélkül elhalt homoródi és Zirr György hátrahagyott vagyonához, jelentsék be azt 1857 január 31-kéig.

A zilahmegyei cs. k. törv. szék m. é. decemb. 1-ről 1891 sz. a. felhívja Horváth Zsuzsanna özvegy Zsombori Ferenczné, ellene a cs. k. pénzügyvédség által a bíráld alapba tartozó 400 e. ft. és a sydonal alapba tartozó 1000 e. ft. tőke kamatai iránt indított kereset védelmére. Felelet-tételi határidő 90 nap. Kirendelt ügyvéd Zachariás János.

A kolozsvármegyei cs. k. törv. szék m. é. novemb. 27-ről 8813 sz. a. tudatja, hogy Mécsáros János elfoglalt 16 számú házát, Schilling János részére. 1857 január 23-kán d. e. 10-kor a törv. széki íródában, közárverésen becs-árán alól is el fogják adni.

A nagy-ági cs. k. bányagazgatóság 1355 sz. a. tudatja, hogy az ottani íródában 1857 január, 8-kán d. e. 2288 d. cs. aranyot és 500 d. ezüst huszast közárverésen elfognak adni.

A kolozsvármegyei cs. k. törv. szék m. é. novemb. 20-ról 6261 sz. a. felhívja n. Sztáncsai Miklós örökösét, azok közt Sztáncsai Jenőt, ellenök ügyvéd Kollat által, a Parischow Bazilnak tartozó 1410 vált. ft. 15. kr. iránt indított kereset védelmére. A felhívott részre kirendelt ügyvéd Csulak Dániel.

A kolozsvármegyei cs. k. törv. szék elnöksége m. é. decemb. 22-ről 625 sz. a. tudatja az illetőkkel, hogy elhalt ügyvédek Gál József, Szabó Antal és Nagy József keze közt volt peres levelek a gubernium levéltárába vannak letéve.

Ausztriai birodalom.

— Bécs, decemb. 17. 1856 Az ország képviselői rendszabályok fölötti tanácsok a külügy-ministeriumban bevégezvők, s a tervezetek legközelebb meg fognak küldetni az egyes koronaországok helytartóságainak, hogy ezen hatóságok szintén beadják véleményüket, valamint a rendi bizottságok jegyzékét is. Mind ennek két hó alatt meg kell történni. A községit törvény tervezete hasonlóképp nem sokára tanácskozás alá fog kerülni a bel ügy-ministeriumban, mert az egyes koronaországokból érkező tudósítások szerint annak szükségessége szembeütnö. A polgári őrsereg szerveztetere nézve azt hallani, hogy Bécsben két polgári test fölléltatása van indítványozva. De a polgári tűzörség nem lesz helyreállítva, minthogy ennek szükségessé váltát éppen nem látják át.

— Ó cs. k. Ap. Felsége m. é. dec. 25. d. kén magán tárczájából a velencei patriárchanak rendelkezése alá a karácsoni ünnepekre 18,000 lírát méltóztatott adni a város szegényei közti kiosztás végett.

— Milano, dec. 23. 1856 Tegnap este a tartományi gyűlékezet követi ünnepélyesen letették az esküt.

— Az „Ö. C.“ szerint, miután a hivatalos tudósítások a marhák egészségi állapotáról a Dunafejedelemségekben a hivatalos tudósítások darab idő óta megnyugtatók, az Ojáhország irányában életbelételezett és tíz napi vesztégléssel ösztökötött barom-behajási tilalom ismét fel van függesztve és a Moldva ellen felállított husz napi kémleti időszak teljesen megszüntetik.

— Köztudomású dolog, írják Bécsből a „Frank. Journal“-nak, dec. 21-ről, hogy Oroszország különös előszeretettel fordít teljes figyelmét és részvétét a déli szlávokra, kiknek rokonszenvét különös, titkos eszközökkel, mint megannyi csalétekkel, igyekezett megnyerni. Egy idő óta állítólag, azt vették észre, hogy Horvátország, Szlavoniában, valamint Szerbia- és Boszniában is rendkívüli számmal tartózkodnak oroszok, sőt még azt is észrevették, hogy pétervári és zagrabi tekintélyes személyek közt élénk levelezés van folyamatban. Különböző események, melyek azonban a nyilvánosság-tételen nem alkalmasok, kormányunkat arra indították, hogy az e tartományokban fölmerülő fondorkodások okait közelebbről fűrkészze. Az ott feltalálható elégedetlenség nagy része, hir szerint, mesterkelt agitációk eredménye.

Külföld.

Az ó év elhordá magát, egy rakás adóságot hagyva maga után az újév nyárára. Sok szípen hangzó ígérlet-szavakból fájdalom! édes-kiesít teljesíté bé. A békeszerződés azok-mányok egyikének tünistát magát, miket egy orosz államférfi „diplomatai remek művek“ címével ruház fel, mivel a kibúvára minél több ajtócskát hagynak feltárva. Kilencz hó elmúlt a nélkül, hogy fontosabb határozmányainak bárcsak egyike jutott volna gyakorlati valóslásra. Alig egyezhettek meg azon egy pontra nézve, hogy a követek újra összehajtsanak kiegyezkedni a fellett, a mi tulajdonképp a mult marlusban meg volt álltva. A ki még ma is, közepette a borus felhőknek, melyek az Eidernél és az Alpk fellett, Spanyolország és Napolyban, a Pontusnál és Aziában vonulnak össze, képes volna am z entusiasták hangján szólni, k k martius 31-vel a béke ezredéves országának hajnalát hittek pillulni: az méltán homéri kacajnak tenné ki magát.

De mind ezen felhők s felhűcskék eltűnnek eme főkérdés elől: minő állást fog Franciaország az új évvel az európai államok szövetségi rendszerében elfoglalni? S épp e kérdésre a mult év utolsó napján nem adának még kielégítő feleletet, mi annál jelentősebbnek tünik fel, ha a Napoleon fia tizenkét hónap előtti állását a jelenlegi összehasonlítjuk. Koszoruzva a Sebastopolnál szaggatott friss babórokkal, Napoleon Lajos akkor kétségtelenül karvezére volt a közvéleménynek, mely Oroszországnak nem bagya más választást, mint engedni vagy élet-halálra harcolni, mialatt Angolországot is követeléseinek alább szállítására kénytelen. Igaz, hogy Ausztria hozzájárulása vala el döntő befolyással; de ki tette lehetővé e hozzájárulást, hanemha a trilliók kabinetjének észlely merséklete? ki hozta létre az európai államok ama szövetségét, mint Napoleonnak az iparmű tárlat bezártakor mondott beszéde. melyben mindeneke, nagyokat és kicsinyeket felhívott arra, hogy befolyásukat Sz. Pétervártól a béke javára fordítsák? S végre a csárnak makacssága ezétre, ki tette volt kitalálásba a kelet-tengeri hadjáratot, mely nagyszerűségre talán még a krimiai hadjáratot is felül mulandá? hanemha azon novemberi szerződés, melyet Canrobert Svécziából magával hozott s a „Moniteur“ éppen karácsonra kihirdetett.

Es ma? A „Moniteur“ ismét felszólalt kevéssel karácson innépe előtt — s Napoleonnak ma megvan az az öröme, hogy „karácsoni ajándokát“ nem hallja gunyoltatni az orosz és orosz érzelmű lapoktól. Ez ugyan, hiszszük, bizonyos párisi köröknek különös meglepedésére szolgálhat, de azért képes volna e császár észre nem venni, miképp a Svájczhoz intézett fenyegető levele schol se tette meg a célzott benyomást? Franciaországban, magában a „Siécle“ és „Presse“ szót emelnek a „jegyzék“ ellen, a menyinyben csak tehetik az ottani sajtóviszonyok között. A helytszövetségankül, hogy megijedne, méltóságát teljes nyugalomban reményét nyilvánítja, miszerint most is nélkülözhetni fogja a császári segélyt, mint 1838-ban nem szükségelte a polgárkirály segélyét Napoleon Lajos megvédésére. Berlinben a szabadlövű lapok félreismerhetlen nyomatékkal fejezik ki azon ohajtást, vajha a választott bírói szerep jótársára törekvő francia vágyakodás szűkebb körlátok közé szorították; sőt a „Kreuzzeitung“ is azon megjegyzést teszi: a nagy hatalmak egyetelmű szózata Svájcz ellenében legjobb eszköz lesz arra nézve, hogy egyes nagy hatalom kiváló fölleptének gátat vessenek.

Szóval az 1856-ki év még sem rapült el Európa felett minden haszon nélkül: becses tapasztalásokat nyújtott legalább arról, miképp a császár 1855-ki decemberi tulnyomó állását csapdai dynastiai érdekek zsákmányolta ki, s e tapasztalások a beállott újévre nem fogtak elveszni. Ezt tanúsítják azon elővigyázati rendszabályok, melyek által egyedül adak Auszria és Angolország egyezségeket az utóconferentiákra;

ezt mutatja a bizalmatlanság, melylyel III. Napoleon mindenütt találkozik a neuenburgí kérdésben.

A mart. 30-ki békekötés — azt ma az egész világ tudja — egy monarcha kezében nyugvók, a kinek nem annyiban a szerződés tartalma volt a fűdolog, mint a csupa tény: saját uralkodása szilárdítása végett Párisban congressust tartani, s egy békeművet hozhatni létre. Azért gondoskodnak is a hatalmak a felől, hogy az utóértekezlet csak is utoljára legyen a dolognak s ne váljék egy olyan európai önválasztotta bírósággá, a melynek létezése végül is csak a Bonaparte házanak teremne hasznát. Azért hőknek meg a nagy Poroszországnak is a csárnak különös udvariasságán, melyet a neuenburgí ügyben lanusit, s hogy a császárnak itt is nem annyira a kérdés magva s annak megoldása a fűdolog, mint az európai közbenjáró szerepének játszása.

A neuenburgí ügy most nyilván hasonló válságos ponton áll, mint három négy éve a szent sir kérdése. „Ha a diplomaták még csak ily potomságot sem tudnak eligazítani, akkor valóban nem foghatni meg, hogy egyáltalában miért léteznek“ — volt a közszózat akkor: s a potom pörbűl mégis nagy patvar — egy jókora európai háboru leve. Eppen ily elhatározó ponton áll most azon vitály, mely egy svájci canton miatt van gyűlö felben Poroszországnak és Svájcz között. Vagy sikerül az éledő szikrát elfojtani még mielőtt lángba törne ki vagy a legsebb kilitás mutatkozik egy nagyszerű világ égésre, a melynek dúló lángjainál az égés első parányi okára a Neuenburgíai fűlség-jog matti villongása, majd szintoly kevésbé fognak gongolni, mint szólnak a szent sir kulcsairól, midőn már Sebastopol, Sweaborg és Kars előtt az ágyuk megdördültek.

Mind e leeseben s határozottabban válnak ki már is azon érdekek, miknek a harc megkezdése után legott az első szerepet kell játszaniok és ez érdekek sokkal hatalmasab természetűek, hogy sem az egyszer kivant kardnak egyhamar ismét hűvellybe zárását hagyják remélni. Tudják Párisban szintugy, mint Bernben, miképp a harcznak, ha kitalál törni, majd egy egészen más és további czélt kell maga elé tűznie mintazon, alapjában, mégis csak névszerinti fűlség viszállatát melyet a bécsi szerződésnek a neuenburgí fejedelemséget illetőleg a hohenzollern-házra ruháztak a svájci kormánylap méltán jegyzi meg az ismeretes orosz érzelmű lapokról, hogy rendszeres törekvésök a szövetségnek két ellenséges táborba szakadása által azt viszávonás és zavar állapotjába dönteni. Másfelől Walewiski gróf utalnan prédikáltatja felhívatalos lapjai által, miképp Franciaországnak szándoka csupán a „demagogy szenvedélyek árja“ ellen van irányozva, mely elborítással fenyegeti Tell Vilmos népét s kormányát. Mellesleg szólna, a Szajna vizénél már oly erősen belébűszültek az Areopag ábrándos eszméjébe, hogy oly merész állítás mellett védveket is keresni egészen fölöslegesnek tartják s nép és kormányának páratlan egységét észrevenni nem tudják — mert nem akarják.

Azonban minél komolyabb a veszély, mely a császársággal szomszédos államok függetlensége és biztosságára nézve magában rejt a francia kormány igénye, minél fogva a függő bonyodalnak megoldására a maga jó tanácsait a kisebb államokra törvények gyanánt kívánja oktroyálni — annál fontosabbá válik a kérdés „mi indíthatta a császárt arra, hogy egy oly bonyodalnak e pontig hagyjon fejlődni, a melynek kiegyenlítése a nagy hatalmak komoly, egyetértő akaratjának nem lesz vala oly nehéz? saját egyoldalú föllepte s „Moniteur-jegyzék“ által e kérdést annyira elkeserítini, hogy a békes kiegyenlítésnek, menyinyben az csak Franciaország hatalmában áll, ezental az utja be vágva látszik? I. Napoleon unokaöccse nem lehet, hogy a bécsi kötekek iránt lelkesüljön: a „10 milliónyi pénz választottja“ nem merészelhet harcot kezdeni, mint a doctrinár Guizot, oly czéltól, hogy „egy régi monarchiák körében kirovó helyzetű köztársaságot“ eltávolítsanak?

A császárnak a jelen ügyben mutatkozó politikájának csak azon esetben látszhatik elvből kiindulának, ha felveszszük, hogy a francia-orosz szövetség komolylyá kezd válni s szemügyre sem vesszszük azon megtámadó irányt, melyet egy ily szövetség nemcsak közép-európa ellen lenne kifejtenő. S mi könnyebbítheti inkább a régi császárság hagyományaira való átmenetet, mint Poroszországnak mélyebb meg mélyebb összehangolítása oly ügyben, hol Franciaország azt szinleg le tudá kitélezni magának, s hol Poroszországnak a keleti haboru alatt felgyűjtött erőit elfecsérelni a nélkül hogy bármily parányi megtérítésre lehessen í-látása?

— A diplomata békemunkája a neuenburgí ügyben nehezen haladt elől. A francia császár nem bírja boszús inulát elfojtani, hogy azok a törpék vele ciással oly nyers-ösztintű bántak s az ő választott bíróságát amugy minden föltétl elkül vonakodtak elfogadni. A francia kabinettből most újabb érélyes jegyzék érkezett erube, mely a szövetségánácsot a tizenkét ü-tése előtt még ezután magába szállásraint

Illy messze azonban még csak nem vol-nánk. Az angol kormány ez ügynek értekezlet általi elintézését komolyan kívánni látszik, s már is hallani, hogy a porosz seregek benyomulása a Svájczbajan. 2-ről febr. 15-re van elhatározva. Az értekezlet helye nem Páris, hanem London vagy Bécs fogna lenni. Auszria még az angolnál is határozottabban ellene van a porosz hatalom minden fegyveres mozgalmának Németországban. Nincs rokonszenven a Svájczhoz, de Poroszországhoz még kevésbé az ily erőszakos eljárásokban.

Párisi újabb hírek szerint dec. 26-án a börzén bekehírek szármaltak Neufchatelt illetőleg. A 27-ki „Débats“ pedig levelezést küld Bernből, mihez képp a kiegyenlítés még mindig remélik; a Svájcz, mint írja e levelező, szabadon bocsátaná a foglyokat, de ehhez azon feltételt kötné, hogy a nagyhatalmak nyervek meg Poroszországot a Neuenburgot illető igényeiről való lemondásra.

Az utóconferentia mégis csak megtartatik Párisban dec. 29-én, de csak azért hogy a francia „Moniteur“ világra szóló kudarczot ne valljon. A derék conferentia febr. 15-ig el van napolva. A keleti bajok gordiusi boga tehát átgördült az újévre, hogy a nagy elmék élet, s változatosság kedvéért talán a kardok élet is igénybe s munkába vehesse.

Femk khán, a persa követ, dec. 20-án indult Stambulból párisi útjára. Az angol követtel nem tudott kiegyezkedni, s ez lehet egyik oka, hogy Anglia a conferentia elnapoltatását kívánja; mert csak nem vonhatja vissza feketetengeri hajóhadát azon perczen, midőn arra legtöbb szüksége van.

Az orosz sereg a káspi tengernéki állomását még nem hagyta el. Febr. 13-kéig megválik, nyitlan föl fog e lépni a persák partolására.

Legújabb.

BERN, dec. 18. A szövetség gyűlése tegnap nyitottat meg. A szövetségánács izenete véleményadás végett egy biztommányok adattott át; az általa tett indítványok e következők: felhatalmazás a béketárgyalások folytatására, helybenhagyása a lett biztosság rendszabályoknak, a legnagyobb védelmi erő kifejtése, — és ha becsületes béke nem eszközölhető — korlátlan hitel nyitása, felhatalmazás 30 millió frankig teendő kölcsönre, megválasztása a főhadí parancsnoknak; végül javasolja, hogy a szövetséggyűlés legközelebb ne oszljanszét, hanem csak elnapoltassék. A francia közvetítési javaslat még nincs a gyűlés elé terjesztve. A szövetségánács megrendelte a honvédelmi sereg szerveztet.

Nyílt posta.

— Dr. Ötvös Ágoston urnak. — Becses cikkét köszönettel vettük, s örömmel szolgát önt lapunk munkatársi sorába láthatni.

— Nagy J. urnak. M. Váráshelyt. — A hiányzó számot elküldöttük. Utolsó énegyedi előfizetést kapunk. A legébbi előfizetési díjt, mint szinten minden vásárlóknak, áttadtuk volt a másik lapnak.

— Herczeg urnak N. Almáson. — Közlönyét mielőbb adni fogjuk. Közremunklását igen szívesen vesszszük.

— Tacitcola urnak az egész szerkesztőség boldog újvet kíván.

— A „két budós“ című költemény közlésére hajossa határozatjuk el magunkat. Nem hiszszük ugyan, hogy jó hatást idézne elő. Kemény dolgok vannak benne elmondva Sapienti satis.

— Árvai urnak. „Költészetem“ című versét közölni fogjuk.

— Hási Béla és Széfi Pal kiértelei szép reményekre jogosítanak, ha nem kellene attól tartanunk, hogy a fiatal költőcskék e dicseret következtében is kös könyveiket majd elhanyagolják. Oh ne legyenek azt!

— Nagy Imre tanár ur védelmi iratainak szívesen engedünk helyre. A legközelebbi számban olvas-hat lesz.

— y — urnak. Köszönet a küldött levélért. Kés-sében érkezett, hogysen mai lapunkban közölhetünk vna.

Bécsi börze	December.		
	27	28	29
Államkotelevény 5%	81 1/4	82	81 1/4
834-ki kölcsön sorsh.	272	—	272
1839-ki „ „	125	—	126 3/4
1854-ki „ „	108 1/4	—	108 1/4
Tiszai vasutészvény	202	—	203 1/2
Nyugoti „ „	103	—	203 1/4
Releti „ „	104 1/2	—	104 1/2
Éjszaki „ „	2400	—	2435
Francia „ „	310	—	315
Nemzeti kölcsön	83 1/4	—	83 3/4
Bankrézvény darabja	1029	—	1030 1/2
Földteleherment. kötelez-vény (Ausztria)	87	—	86
Földteleherment. kötelez-vény (Magyar)	76 1/2	—	76 1/4
Dunagőzhajózási részv.	560	—	563
Augsburg „ „	107	—	107 1/2
London 1 font sterling	10. 19	—	10. 18 1/2
Páris 500 frankért	123 1/2	—	123 1/2
Cs. kir. arany	9 1/2	—	9 1/2
Eziszt „ „	6 1/4	—	6 1/2

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.